

"וספרתם לכם ממחרת השבת...תספרו חמישים יום"

לכאורה לשון הפסוק קצת לא מובנת - היה אמור להיות כתוב "חמישים ימים" מה זה חמישים יום? אלא התורה באה ואומרת לנו אפילו אם הגעת ליום האחרון ולא עבדת עדיין על כלום - ונשאר לך רק ספירה אחת - "תספרו חמישים" - נספר לך כאילו ספרת ועבדת על עצמך כל ה"חמישים".

צדיקים

אנקודלה

הגאון הגדול רבי חיים קרייזווירט זצ"ל היה רבה של אנטווערפן, פעם שבת את שבתו בניו יורק, ובצהרי יום השבת קודש מסר שיעור ב'לומדות' ופלפול בבית מדרש מקומי, המון העם המתגוררים בסביבות בית המדרש הגיעו בהמוניהם לשמוע את דבריו הקדושים והמאלפים, ואף מרחוק באו מאות יהודים אשר שירכו רגלם בחום הקיץ. באמצע הדרשה נענה רבי חיים ואמר, 'הנה הולך אני לומר בפניכם סגולה בדוקה להתמדה בתורה הקדושה אשר היה שווה בשבילה כל המאמץ של שעות ההליכה עד הגיעכם הנה' וכך חזר שוב ושוב על גודל הסגולה אותה עומד הוא לומר כעת ותועלתה הרבה, ולאחר כל הקדמות אלו נענה ואמר: 'הסגולה הגדולה ביותר לזכות על ידה להתמדת התורה היא להתיישב ללמוד! ...

"קרבן עומר"

"בספירת העומר הביאו קרבן עומר וכשמגיע שבועות מקריבים את שני הלחם, ולכאור' למה מקריבים בספירת העומר שעורה - שזהו מאכל בהמה? ולא לחם כמו בשבועות? אלא אומר אחד הצדיקים שעד שבועות אנו מקריבים מאכל בהמה כי אנחנו עדיין כמו בהמות, אבל בשבועות עצמו אנו באים אחרי כל העבודה במשך כל ימי הספירה על המידות שלנו ולכן אנו מקריבים את הלחם - מאכל אדם.

צדיקים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

שבועות

"וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק"

אומר הערוגת הבושם שישראל ר"ת יש ששיים ריבוא א'ותיות ל'תורה - וכל יהודי הוא כנגד אות אחת ובשעת מתן תורה הם הגיעו לכוזה דרגה גבוהה - שכל אחד ידע את האות שלו בתורה והם הסתדרו לפי סדר כתיבת התורה וזהו "וינועו" - הם נעו והסתדרו לפי סדר האותיות בתורה.

ערוגת הבושם

"מלמד שכפה עליהם הר כגיגית"אם אתם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו - שם תהא קבורתכם"

לכאור' היה אמור להיות כתוב "פה" תהא קבורתכם, מה זה "שם"? אלא יהודי שאומר כל הזמן "שם" - כשיהיה לי זמן אני אלמד תורה, שבוע הבא, וכדומה - זה - "תהא קבורתכם".

צדיקים

"הגבל את ההר וקידשתו"

"הגבל את ההר וקידשתו" - הגבולות של המילה "הר" (גבולות הכוונה - אות לפני ואות אחרי) יוצא "קדוש".

חתם סופר

"השמר לך עלות בהר ונוגע בקצהו במשוך היובל המה יעלו בהר"

התורה ניתנה על הר סיני בגלל שהיה נמוך - "ענווה" ולכאור' אם מחפשים את המקום הכי נמוך - היה צריך לתת את התורה בבקעה - למה קיבלו על הר? אלא תמיד צריך שיהיה גם קצת "גאוה דקדושה" - ויגבה לבו בדרכי ה', אך צריך לזכור שגאוה זה דבר פסול, וזה מה שכתוב "השמר לך עלות בהר" - לעלות בהר - הכוונה לגאוה - אסור לך להתגאות, אלא מותר שיהיה לך קצת גאוה דקדושה - "ונוגע בקצהו" "במשוך היובל" - יובל ר"ת ויגבה לבו בדרכי ה' - רק אז "המה יעלו בהר" - רק למטרה זו.

ערוגת הבושם

"יום אחד הוסיף משה מדעתו"

משה רבינו הוסיף יום אחד מדעתו בכוונה מיוחדת, כי כאשר יראו ישראל כי יום מתן תורה הגיע והקב"ה לא נותן את התורה, הם יחשבו שהם אינם ראויים לתורה ויהיה להם שברון לב ושפלות רוח מזה ואז יהיו מוכשרים ביותר לקבל את התורה, וזהו "מדעתו" - זה היה דעת משה, שבשביל לקבל את התורה צריך לב נשבר, ובזה יוכל לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים. בזה מתורצת גם קושיית המגן אברהם איך אנו אומרים בשישי בסיון "יום מתן תורתנו" והלא לא ניתנה התורה רק ביום השביעי לחודש סיון? אלא לפי הפירוש הנ"ל הכל מובן - כי באמת יום השישי הוא זה שגרם לכל הקבלה, כיון שזה הביא לידי הכנעה שעל ידי כך יהיו ראויים לכך.

מאיר עיני חכמים

לכאורה איך יתכן שכל כלל ישראל והמלאכים מחכים לקבל את התורה, ובא משה רבנו ומוסיף יום אחד מדעתו? אלא אומר התפארת שלמה שהקדוש ברוך ציווה למשה רבנו להוסיף יום כדי להגיד שחלק מקבלת התורה זה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים" ומסיים התפארת שלמה ודבריו נוראים ביותר **"ומי שאינו מאמין בכך הרי הוא בגדר אפיקורס!!"**

תפארת שלמה

"וארשתיך לי לעולם..."

מדוע אומר הקב"ה לכנסת ישראל "וארשתיך לי לעולם", מן הראוי היה לומר 'ונשאתיך לי לעולם' שהרי תכלית האירוסין היא הנישואים, האירוסין הם רק שלב ביניים עד הנישואים. אלא, יתרון גדול יש לתקופת האירוסין על פני הנישואין, קודם הנישואין שני בני הזוג משתדלים להרשים אחד את השני, ונזהרים לא לפגוע בצד השני, כל פעולה ופעולה הנעשית, נבדקת בשבע עיניים ובזהירות מירבית טרם חתימה על שטר ההתחייבות (קידושין), אבל לאחר הנישואין שכבר נעשתה ההתחייבות, פחות מקפידים על כל צעד ושעל... אומר הקב"ה לכנסת ישראל: אני רוצה אתכם לעולם, אבל שהיחסים בינינו יהיו יחסי אירוסין ולא יחסי נישואים - שתבדקו כל מעשה וכל פעולה שלכם שאין בה משום פגיעה בהקב"ה... לכן 'וארשתיך לי לעולם'...

מתוק מדבש**"אשר בחר בנו מכל העמים"**

בכל בוקר אנו מברכים בברכות התורה "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו" ולכאורה איך יתכן לומר שהקב"ה בחר בנו?! הרי המדרש מתאר איך שהקב"ה עבר עם וניסה להציע להם את התורה? ולבסוף אנחנו היינו לכאורה סוג של ברירת מחדל? אלא עונה הרב אליהו אוזון תשובה מפליאה: שהרי ה' כשכתב את התורה הוא ייעד אותה לעם שיסכים לקבל תכתיבים ויקבל את התורה כמות שהיא מבלי לגרוע או להוסיף מאומה. יוצא איפה שהקב"ה כבר בחר בנו מששת ימי בראשית אם כך בדין הוא שנאמר: אשר בחר בנו מכל העמים...

הרב אליהו אוזון**ללמוד אפילו שקמים מאוחר!**

המדרש מספר כי בליל חג השבועות הראשון, הלילה שלפני המאורע החד-היסטורי של מתן תורה, הלכו בני ישראל לישון במקום שימתינו בציפייה דרוכה לקראת ההתגלות האלוהית המיוחדת וכל המפרשים כבר שואלים איך יתכן שבני ישראל הכינו את עצמם חמישים יום והלכו לישון?! אלא מחדש ה"ערוגת הבושם" ואומר שכל זה היה מלמעלה ובמכוון, והטעם כיוון שאם עם ישראל היו ערים - הם היו טועים וחושבים שבשביל לקבל את התורה חייבים להיות ערים, ואם כך כשקמו, היו יכולים להרגיש נקיפות מצפון ותחושת החמצה על זה שאיחרו את המועד לקבלת התורה וממילא הם יחזרו לישון... לכן הראה להם הקב"ה שאפילו במצב כזה - תקומו ותלמדו... וכל זה ללמד אותנו ללמוד בכל מצב - אפילו אם קמנו מאוחר - עדיין לקום וללמוד את מה שנותר מהיום...

ערוגת הבושם

"ובאו כולם בברית יחד נעשה ונשמע אמרו כאחד"

הרה"ק הרבי ר' הירש מרימינוב זי"ע אמר, שהכוונה הוא שבני ישראל אמרו נעשה ונשמע באותה התלהבות ודביקות ומסירות נפש שאומרים שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד. וזהו נעשה ונשמע אמרו "כאחד", כמו תיבת "אחד" שבפסוק שמע ישראל.

ר' הירש מרימינוב זי"ע

"מְרוֹמָם הוּא אֱלֹקִין, בְּקִדְמָא וּבְתִרְיָתָא, צְבִי וְאַתְרֵי בְּו,

וּמְסַר לָן אֲוִרְיָתָא" (פיוט אקדמות)

כתוב בפרשת ניצבים "ראה אנכי נותן לפניכם היום את החיים ואת המוות ובחרת בחיים" אומר שם רש"י על הפסוק "עצה טובה קמ"ל" (השמיע לנו), הגמ' בברכות אומרת "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, אם נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה, אם נצחו מוטב, ואם לאו יקרא ק"ש, אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכיר לו יום המיתה" ולכאורה הרי אם הזכרת יום המיתה היא עצה ודאית - למה לא ישר יזכיר לו את יום המיתה? אלא היות וע"י הזכרת יום המיתה יבוא האדם לעצבות והשכינה שורה רק מתוך שמחה, לכן קודם מובא העצה שיעסוק בתורה ואז יזכה להשראת השכינה וזה מה שאומרת התורה בפרש' ניצבים "ראה אנכי נותן לפניכם היום" שתי עצות "את החיים" - ע"י התורה שנקראת "חיים" ככתוב "עץ חיים היא", ואת המוות - וע"י הזכרת יום המיתה, ואומרת התורה "ובחרת בחיים" - בתורה שעל ידי זה תזכה גם להשראת השכינה, ועל זה רש"י אומר שם "עצה טובה קמ"ל, והנה התורה נקראת "ראשית" ככתוב "בראשית בשביל התורה שנקראה ראשית" וזה מה שכתב מחבר האקדמות "מרומם הוא אלקין" - מרומם הוא הקב"ה שנתן לנו שתי דרכים להינצל מהיצה"ר ע"י - "בקדמא" - היינו התורה שנקראת ראשית, וע"י "ובתריא" - היינו אחרי - הזכרת יום המיתה, אבל "צבי ואתרעי בן" - הקב"ה חפץ בנו ורוצה להשרות את שכינתו עלינו ולכך "ומסר לנו אוריתא" - את תורתו שדרך זה נוכל להתגבר על היצה"ר.

מהרי"א אסעד

"וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק"

כשמישהו מקבל אור רוחני הוא מסוגל להכיל את זה על ידי זה שעבד על עצמו והכין כלים לקבלת האור, אבל כשמישהו מתחיל להתנועע מדי הרבה - זהו סימן שהאור יותר גדול ממנו והוא לא מסוגל להכיל את זה, וזה מה שכתוב "וינועו" - אתה מתנענע - זהו סימן ש"ויעמדו מרחוק" אתה עומד רחוק ועליך עוד לעבוד על עצמך.

דברי ישראל

"מנחה חדשה לה' בשבעתיכם"

ח'דשה ליה' ב'שבעתיכם" ר"ת חלב - מכאן רמז מהתורה לאכילת מאכלי חלב בחג השבועות.

מטה משה

"מלמד שכפה עליהם הר כגיגית"

וקשה למה היה צריך לכפות עליהם הר? הם הרי אמרו "נעשה ונשמע" - מה צריך יותר מזה? אלא אומר החתם סופר שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית שיתחייבו להישמע לצדיקים שבכל דור ודור, ואת זה היה קשה להם לקבל, לכן כפה עליהם הר כגיגית, וכשהגיע פורים וכלל ישראל ניצלו בזכות ששמעו לצדיקים שאז - מרדכי ואסתר, או אז הם קיבלו את התורה באהבה והבינו שחייבים לשמוע בקול הצדיקים.

חתם סופר

וראיתי עוד תירוץ מהחידושי הרי"ם - שהקב"ה עשה זאת כדי שכנסת ישראל תקבל את התורה באונס, ויהיה לה דין אנוסה, ובאנוסה הדין הוא - "לא יוכל שלחה כל ימיו" כך הקשר שלנו עם הקב"ה יהיה קשר נצחי שלא ניתן להתירו.

חידושי הרי"ם

"יומא קמא לא אמר ולא מידי"

הגמ' במסכת שבת אומרת שביום הראשון כשבנ"י הגיעו למדבר סיני לא אמרו לכלל ישראל כלום, כשכוס נמצא מתחת לבקבוק הוא יכול לקבל ממנו, אבל כשהכוס מעל הבקבוק - הוא אינו יכול לקבל, זה גם מה שאמר יוסף הצדיק "האיש אשר הגביע בידו" - כזה אחד - "הוא יהיה לי לעבד", כלל ישראל הבינו שבשביל לקבל את התורה צריך להיות מתחת לזה - צריך להיות בענווה, - לכן כתוב שביומא קמא - ביום הראשון - הם אמרו לעצמם שהם "לא אמר ולא מידי" - הם כלום ושום דבר.

תפארת שלמה

"עצרת"

ידוע השאלה מדוע קראו חכמים לחג השבועות 'עצרת'? אחד התירוצים הידועים הוא מהקדושת לוי שעונה מפני שכל החגים יש בהם שני מיני עבודות להבורא יתברך שמו. האחד - הוא בעשיית המצווה השייכת לאותו חג ספציפי - לדוגמא בפסח - אכילת מצה וכדומה, והשני - הוא איסור עשיית מלאכה. ובחג השבועות אין מצוה מיוחדת אלא רק מצווה אחת של עצירת מלאכה ועל זה נקרא בשם עצרת.

קדושת לוי

"ספירת העומר"

חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו" - כאשר יתוודה האדם על חטאיו וישוב בתשובה שלמה, אז יהיה הוא "בראשו" - מקומו יהיה בראש כל הצדיקים".

ספר דבש וחלב

"כה תברכו את בני ישראל"

כתוב על אהרון הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום. וזהו הפשט בפסוק - "כה תברכו" - ברכת כוהנים היא שישראל יתברכו במידותיו של אהרון, שאף הם יהיו אוהבי שלום ורודפי שלום.

החזרה מלובלין**אזיס ווארט**

"כה תברכו את בני ישראל"

אמר פעם ר' ישראל ממודז'יץ "כה" - יודען אזוי ווי זיי זענען, זענען זיי ווערט מען זאל זיי בענשען" ובתרגום: "כה" - יהודים איך שהם נמצאים - "תברכו" - ראויים הם שיברכו אותם.

ר' ישראל ממודז'יץ

"המקריב ביום הראשון את קרבנו נחשון וקרבתו קערת כסף אחת"

למה התורה כתבה פעמיים את המילה "קרבנו"? אלא, כשהקדוש ברוך הוא ציווה שהמקריב הראשון יהיה נחשון בן עמינדב, בא נחשון לידי בושא ומרירות. באמרו לנפשו: מי אני ומה אני כי אזכה מכל הנשיאים להיות המקריב הראשון? ויסוריבושה אלה היו כה חשובים בעיני השם יתברך, כאילו הקריב את עצמו קרבן... זהו שאמר הכתוב: "ויהי המקריב... את קרבנו נחשון" - קודם כל הקריב נחשון את עצמו, ורק לאחר מכן נאמר מה היה קרבנו אשר הקריב ככל הנשיאים "קערת כסף אחת".

מאור ושמע

"כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת"

"כף אחת" - כפיפה אחת של "עשרה" (י) - של יהודי, שווה לפני הקב"ה ל"זהב מלאה קטורת" - כהרבה זהב וקטורת.

הר"ב ממז'בוז'

הגיליון לעילוי נשמת רבנו אור שבעת הימים רבי ישראל ב"ר אליעזר - הבעל שם טוב

לכאורה למה אנחנו סופרים את הימים שעברו ולא את הימים שנותרו עד למתן תורה? הרבה יותר הגיוני לספור את הימים עד שנגיע ליעד, לא?! אלא פה בדיוק הנקודה - כל יום שעובר בספירת העומר הוא יום של עשייה ושל בנייה, של התקדמות ואנחנו בעצם סופרים את הימים שכבר התקדמנו בהם - שעשינו עוד משהו, שבנינו עוד מדרגה. מדובר בימים שהם נכס עבורנו. הם נשארים שלנו כמו עשיר שסופר את הנכסים שלו, הוא סופר את מה שיש לו כבר...

הרב פינקוס**נשא**

"נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם"

לכאורה המילים "גם הם" מיותרות? אלא מפרש הדברי ישראל כך "בני גרשון" - הכוונה לכלל ישראל המגורשים ונמצאים בגלות, ואנו אומרים להקב"ה "נשא את ראש בני גרשון" - תרים את היהודים ותשא אותם מן הגלות, ואז גם הם ילכו בדרך האבות "גם הם לבית אבותם", כי סוף כל סוף ירצוננו לעשות רצונך ומי מעכב וגו'.

דברי ישראל

"איש או אשה כי יעשו מכל חטאות האדם למעול מעל בה" ואשמה הנפש ההיא והתוודו את חטאתם"

יהודי בא מגזע אבות העולם והנשמה שלו היא נשמת ה', לכן לא יכול להיות היתכנות שבה יהודי יחטא במזיד, אלא קודם הוא חוטא בשוגג ומתוך כך מגיע למזיד, וזה מה שכתוב כאן "איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם" - חטא = שוגג, דהיינו שהוא מתחיל עם שוגג, ומזה הוא מגיע לחטא במזיד "למעול מעל בה" ופוגם בנפשו - "ואשמה הנפש ההיא" ולכן "והתוודו את חטאתם" - הוא צריך להתוודות על החטא הראשון שגרם לזה שעכשיו היה מזיד.

חיד"א

"והתוודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו"

על גודל מעלתו של השב בתשובה על חטאיו הפליגו חז"ל באמרם: "במקום שבעלי תשובה עומדים - צדיקים גמורים אינם עומדים". מלשון הפסוק שלפנינו "והתוודו את